

Madártani megfigyelés a BorsodChem Ipari szennyvíztisztítójának területén (2017. 01. 31)

Barati Sándor¹, Barati Balázs², Huber Attila³

2014-15 telén már volt szerencsénk a BorsodChem Ipari szennyvíztisztítójának területén madármegfigyeléseket végezni. Az idén újra engedélyt kaptunk, amit egyesületünk és a résztvevők nevében is köszönünk! 2015-16 enyhe tele nem volt alkalmas a felmérésre, mert akkor a környező vízfelületek nem fagytak be tartósan, így nem volt jelentősebb vonzereje a szennyvíztisztító tavainak. Azonban 2017 január havi átlaghőmérséklete - 8,7 fok volt, ami 30 fagyos napot, 22 zord napot is takar a radostyáni mérések szerint. A Varbói-tározó vize már december végére befagyott és folyamatosan terjedt és vastagodott a jégfelület a Sajó vizén és a környező szabad vízfelületeken is. A jégpáncél mentes vizek így nagy jelentőségűvé váltak a térség vízi madarai számára. Volt tehát remény arra, hogy 2017 január 31.-én érdekes vízimadár fajokat figyeljünk meg a tisztítótavakon és a szomszédos Sajó szakaszon.

Az első jégmentes medence előtt

Amint azt a helyszínen láttuk a tartós hideg hatására csak a legelső medencében volt jégmentes a vízfelszín, a többi tisztítómedence egy kivétellel teljesen befagyott. Így a fagymentes vízfelületen gyülekeztek a hideget itt átvészelni szándékozó récék, búvárok, gémekek. Első rápillantásra kevesebb volt az egyedszám, mint azt korábban tapasztaltuk, mert vélhetően a kemény hideg hatására a madarak többsége délebbre keresett nyílt vízfelületet. De így is több mint háromszáz példányt láthattunk a nyílt vizes területen és a fagyott vízfelszínnek nyílt vízfoltjai közelében. De nem csak a madarak találnak itt átmeneti élőhelyet, a rókáknak is sűrűn látogatják a tavak környékét. Mivel hozzászoktak ahhoz, hogy nem zavarják őket,

¹ Zöld Akció Egyesület, tudományos munkatárs –Miskolc

² Soproni Egyetem, egyetemi hallgató - EMK

³ Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, zoológiai szakfelügyelő - Jósvafő

nappal is a tavak közötti rézsűn kergetőztek, vagy éppen figyelték a madársereget. Ahogy a rézsűk és a gátak közelében talált tépésnyomokat számoltuk, egyre inkább azt gondoltuk, hogy őket kevésbé izgatják a tél ritka madárvendégei, de határozottan lelkesednek a figyelmetlen vagy legyengült kacsák ehető részei iránt.

A Nagymaroson gyűrűzött bütykös hattyú

A három órás terepbejárás alatt a következő fajokat sikerült megfigyelni az üzemterületen és az üzemterülettel határos Sajó szakaszon.

A megfigyelés során előkerült madárfajok fajlistája (Összeállította: Huber Attila)

Magyar név	Tudományos név	Egyedszám	Védettség	Megjegyzés
Bütykös hattyú	Cygnus olor	3	védett	Egy gyűrűzött példány, amely 2016.01.29-én Nagymaros-rév-nél lett gyűrűzve.
Tőkés réce	Anas platyrhynchos	300 (becsült)	vadászható	
Szárcsa	Fulica atra	15	vadászható	
Sárgalábú sirály	Larus michahellis	1	védett	
Nyári lúd	Anser anser	1	vadászható	
Nagy bukó	Mergus merganser	2 hím	védett	Rendszeresen átvonuló téli vendég a tavakon 2015-ben is észleltük. Sajón 1 példány

Szürke gém	<i>Ardea cinerea</i>	1	védett	
Kontyos réce	<i>Aythya fuligula</i>	20 (becsült)	védett	Kisszámú fészkelő jelentős mennyiségű madár vonul át hazánkon. A be nem fagyó vizek fontos telelőhelyeik.
Kárókatona	<i>Phalacrocorax carbo</i>	1	védett	A Sajó völgyében is növekszik állománya. A Hideg tél miatt az idén a Hejő-patak Miskolc városi szakaszán is megjelent
Nagy kócsag	<i>Egretta alba</i>	1	védett	(elpusztult)
Barátréce	<i>Aythya ferina</i>	6 (5 hím, 1 tojó)	védett	
Kerceréce	<i>Bucephala clangula</i>	6	védett	Sajón 3 példány
Kis vöcsök	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	1	védett	Sajón

Még 2015-ben 14 vízimadárfaft figyeltünk meg a jelen megfigyelés során előkerült 13 faj is azt mutatja, hogy változatlan a nyílt vízfelületek vonzereje a kemény téli időszakokban. Az egyedszám tekintetében észlelt csökkenés a már említett tartós hidegnek tudjuk be. Azonban 2015-ben is a döntő madártömeget a 2000 fölötti tőkés réce állomány adta.